

LA SETMANA SANTA DE TARRAGONA DURANT LA SEGONA REPÚBLICA. ALGUNES DADES.

Al llarg de tots els segles que ha sortit la processó del Sant Enterrament, i per extensió la Setmana Santa tarragonina, aquesta ha sofert diversos canvis, alguns han estat d'ordre pràctic, de canvis de dia -de Dijous Sant a Divendres Sant-, prohibicions com podien ser l'anada a la processó de personatges bíblics i també d'ordre polític. Dintre d'aquest últim apartat un dels grans canvis que va sofrir aquest esdeveniment va ser durant la Segona República espanyola. Si ens posem a fer comparacions veiem grans diferències respecte a altres períodes, potser la més principal és que les manifestacions religioses públiques en la major part d'aquest període estan recloses dintre de les esglésies. Vegem-ne alguns detalls.

A nivell general trobem que fins l'any 1935 no hi ha una manifestació pública de la Setmana Santa, això sí, enfocant-la no solament com una manifestació singularment religiosa sinó com una demostració artísticoreligiosa i així tenim que en la preparació d'aquesta no només hi intervenen les Confraries, Congregacions i Germandats, sinó que també intervenen dos organismes públics com són l'Oficina municipal de Turisme i el Sindicat d'Iniciativa, que fan la difusió i propaganda d'aquest esdeveniment com podem veure en els següents exemples:

Al Diari de Tarragona del dia 19 de març de 1935 hi ha una comunicació del Sindicat d'Iniciativa referent als cartells de la Setmana Santa d'aquell any:

El Sindicat d'Iniciativa ha editat uns cartells de propaganda de la propera Setmana Santa, amb destinació a Tarragona i les comarques (...) Són uns cartells de tamany mitjà destinats a l'exhibició en els aparadors dels establiments curiosament impresos amb una reproducció fotogràfica de les imatges de l'altar del Sepulcre existent a la nostra Seu.

Un altre tema que surt aquest any és l'exposició de diorames. L'Oficina municipal de Turisme publica aquesta informació de la forma següent:

Del Rvd. Mossèn Domingo, director del Casal de la Parròquia de Sant Joan d'aquesta ciutat hem rebut un artístic cartell anunciador de l'exposició de diorames amb motiu de Setmana Santa que seran exhibits des de Dijous Sant al Dilluns de Pasqua a l'esmentat casal.

Degut al recorregut de la processó l'Ajuntament va fer la concessió al Sindicat d'Iniciativa de l'explotació de les llotges i cadires:

Amb motiu de les properes festes de Setmana Santa, l'Ajuntament ha fet concessió al Sindicat d'Iniciativa com en anys anteriors, de l'explotació del servei de llotges que hi haurà instal·lat en el tram central de la Rambla durant la processó del Sant Enterrament que se celebrarà el Divendres Sant a un preu de 20 ptes. mentre que les cadires de primera fila costarà 3 ptes. i la segona 2 ptes. També hem de comunicar que avui seran posats a la venda als quioscos de la Rambla els Fulletons de Setmana Santa.

Sabem que el punt més àlgid de la Setmana Santa Tarragonina és la processó del Sant Enterrament del Divendres Sant, degut a les circumstàncies polítiques de l'època aquesta va sofrir variacions, ara bé, a través de la premsa escrita, sabem que va sortir la processó pels carrers de Tarragona l'any 1935, i també tenim constància que els primers anys no va sortir, perquè? Al Diari de Tarragona del dia 20 d'abril de 1935 on hi ha un article que comenta la processó del Divendres Sant, el comença de la següent manera: "Després d'uns anys de suspensió voluntària i injustificada es va celebrar ahir la tradicional processó ..." Des d'un punt de vista cronològic podem veure què va passar els Divendres Sants.

A l'any 1933, el 15 d'abril, Dissabte Sant, les cròniques periodístiques d'aquell dia relaten que:

“... una solemníssima funció en honor de Jesús Crucificat i de la Verge de la Soledat tingué lloc al capvespre del Divendres Sant.” Aquesta es va celebrar a la Catedral.

A l'any 1934, veiem una nota al Diari de l'acord que va prendre la Congregació de la Sang del dia 16 de març on sota el títol genèric de *“Les Festes de Setmana Santa”*:

La Congregació de la Puríssima Sang ha pres l'acord de celebrar en la Catedral els dies de Dijous i Divendres Sant dos actes religiosos que consistiran en l'Hora Santa i la processó el Sant Enterrament. L'Hora Santa es celebra el Dijous de 3 a 9 de la nit, davant el monument, establint-se diversos torns a càrrec de les Congregacions que acostumaven a formar part de la tradicional processó del Sant Enterrament.

El Divendres per la tarda tindrà lloc la processó per l'interior del temple portant-se el “Pas del Sant Sepulcre”. A dits actes han estat invitades les congregacions i confraries confiant-se que l'assistència serà nombrosa.

La mateixa nota afegeix a continuació el següent comentari: *“La processó s'organitzarà en la mateixa forma que en anys anteriors portant els assistents la cucurutxa i insígnies pròpies de la congregació a la qual pertanyen.”* La qual cosa fa pensar que en anys anteriors la processó no va sortir pel carrer.

En l'any 1935 tal com hem vist en l'apartat general sí que va sortir la processó però hi va haver un inconvenient: no van concórrer tots els passos com en l'any 1931 ja que en dia 19 d'abril de 1935 hi trobem la següent nota: *“Ahir a la tarda s'assegurava a la nostra ciutat que a la processó d'avui hi concorrien tots els passos menys el del Cirineu dels Natzarens, els dels pescadors o enterrament de Jesús i el Devallament de la Creu del Gremi de Pagesos.”* El comentari de com va ser la processó al Diari de Tarragona del dia 20 d'abril va ser el següent: *“Volem cridar l'atenció del lector sobre dos fets evidents i concrets: El primer fa referència a la davallada que tothom va poder apreciar ahir a la processó amb una disminució considerable de concurrents (...) El segon a la sensible minva de visitants forasters. (...) La processó no va tenir aquella llargada dels altres anys.”*

A l'any 1936 només hi trobem el següent comentari: *“El 10 d'abril, Divendres Sant, a al Catedral a dos quarts de sis es va fer la solemne processó del Sant Enterrament per l'interior del temple i claustres amb assistència del Excm. Capítol i confraries.”*

Vist aquest esquema general passarem a descriure a grans trets el paper de la Reial Germandat de Jesús Natzarè en aquest període que, com podem observar, serà igual que la tònica general.

Una de les característiques de la Germandat era fer la seva festa anyal el Dimarts Sant amb una solemne funció litúrgica a l'església parroquial de Sant Francesc.

A l'any 1932 en el diari del dia 22 de març podem llegir:

Hermandad de Jesús Nazareno

Hoy celebrará esta Hermandad su fiesta anual dedicada a Jesús Nazareno acto que tendrá lugar en la iglesia de San Francisco a las seis y media de la tarde con toda solemnidad.

Dins de l'apartat de “Crònica religiosa” del 27 de març de 1934:

Avui diada de Dimarts Sant, és el dia en què la Confraria i Germandat de Jesús de Natzalet celebra la seva tradicional festa anyal a l'església Parroquial de Sant Francesc (...) Degut a l'ambient que enguany rodeja aquesta festa, els germans Natzarens esperen que l'església de Sant Francesc es veurà plena de gom a gom pels fidels tarragonins.

Però la Germandat a més de la funció solemne del Dimarts Sant també participava en altres actes litúrgics de Sant Francesc i en la processó del Sant Enterrament, trobem una nota periodística del 29 de març de 1934 ens ho descriu així:

Confraria i Germandat de Jesús de Natzalet

La Confraria i Germandat de Jesús de Natzalet assabenta els seus associats que l'hora de la vetlla al Monument de la parroquial de Sant Francesc és de 7 a 8 del

vespre d'avui.

La processó del Sant Enterrament tindrà lloc a la Santa Església Catedral a dos quarts de cinc de demà. En tots els actes cal portar la vesta i insígnia corresponent.

Els llocs de reunió és a la sagristia de les esglésies abans dites.

El 19 d'abril de 1935, Divendres Sant, dintre de l'apartat de "Crònica religiosa" hi ha aquesta comunicació:

Confraria de la Germandat de Jesús de Natzaret

Anunciada per la T: Congregació de la Puríssima Sang de N.S.J. organitzadora de la processó del Sant Enterrament la sortida de la mateixa per a les 18,30 hores del dia d'avui es fa avinent a tots els senyors inscrits a la nostra Germandat el precepte reglamentari d'acompanyar el nostre Pas de Jesús de Natzaret a quin efecte es prega insistentment el compliment de ço que està previngut, així com que abans de les 18 h. Es serveixin fer cap al lloc de reunió que com anys anteriors serà el jutjat de Primera Instància (carrer de Martí d'Ardenya 1) on se'ls facilitarà llurs atxes mitjançant la presentació del cartronet corresponent.

A l'any 1936 la comunicació que hi ha és la de funció solemne que es realitzarà el Dimarts Sant dia 7 d'abril:

Confraria de Jesús de Natzaret

L'administració d'aquesta Confraria recorda als que pertanyen a aqueixa que avui, Dimarts Santa, les sis de la tarda, tindrà lloc a la parroquial Església de Sant Francesc la solemne funció que anualment dedica al seu titulat: Es prega que donada la religiositat dels confreres hi assisteixin en el major nombre possible ostentant la vesta i distintiu de la confraria.

Fins aquí aquestes breus pinzellades del que va succeir en el període comprés de la 11 República Espanyola. Com hem vist va tenir els seus alts i baixos, per un cantó amb una gran profusió des del punt de vista artístic i turístic com va ser l'any 1935 i per l'altre la no manifestació pública sinó intimista, però tot això amb entrebancs inclosos va servir per no trencar els costums de la nostra Setmana Santa i que avui als començaments d'aquest nou segle encara podem gaudir i conservar aquest llegat que ens van deixar els nostres avantpassats.

[Manel CALLAO i COSTA](#)